

Resolusjon trygge lokalsamfunn – Landsmøtet 2024.

Totalforsvaret bygges i fredstid – frivillige beredskapsorganisasjoner er grunnmuren

Vi trenger et totalberedskapsforlik som også satser på sivilsamfunnet

Norske Kvinners Sanitetsforening krever:

- Tildelingskriteriene for tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten hos Justis- og beredskapsdepartementet må endres. Alle nasjonale beredskapsorganisasjoner som bidrar til gode redningsforløp, må tildeles midler.
- Spørsmålet er ikke om, men når neste helsekrise rammer oss. Den frivillige helseberedskapen må styrkes ved å opprette en egen post på 30 millioner kroner i helsebudsjettet
- På samme måte som vi har et forsvarsforlik trenger vi totalberedskapsforlik. Truslene i vår tid vil i all hovedsak løses av sivil sektor. Et nasjonalt beredskapsløft må styrke samvirke mellom sivil og militær sektor. Tilskuddsordningen for frivillige organisasjoner i Forsvarsdepartementet må styrkes.

Utviklingen i truslene mot Norge gjør at vi må ta høyde for flere langvarige og mer sammensatte hendelser og kriser. Alvoret i den sikkerhetspolitiske situasjonen og de globale trendene som utfordrer vår nasjonale beredskap, gjør at det haster med å styrke norsk beredskap.

Totalberedskapskommisjonens vurdering av norsk beredskap tilsier et stort behov for å prioritere sikkerhet og beredskap. Regjering og Storting har tatt alvoret inn over seg og lagt opp til en storstilt satsning på forsvaret. Skal man lykkes trengs det en tilsvarende satsning på sivilsamfunnet, et totalberedskapsforlik.

Det er spesielt tre utfordringer vi vil trekke frem:

- **En lite forberedt befolkning** – I Norge har vi levd i fred, uten krig og konflikt i våre nærområder. Det har gjort at vi ikke har tenkt gjennom våre sårbarheter, og vi er ikke forberedt på de sammensatte truslene som rammer oss.
- **Små og sårbare lokalsamfunn** – Ingen kommuner kan alene håndtere store alvorlige kriser som rammer. Vi er helt avhengige av å se de samlede ressursene under ett, vi må ta i bruk hele totalforsvaret. Demografiske utfordringene gjør at vi får flere eldre, kommuner med synkende innbyggertall, og det er en beredskapsmessig utfordring.
- **Vi er få, så vi må bruke ressursene best mulig** - I en krisesituasjon vil nødetater og redningsmannskap være under press. Derfor er det svært viktig å ha ekstra hender tilgjengelige, som kan bistå, avlaste og ivareta de som er rammet. De frivillige hendene kan gi mat, hus og omsorg.

Sanitetskvinnene er en av landets største frivillige beredskapsorganisasjoner. Vi kan i dag mobilisere 5000 fordelt på by og land, fra Hammerfest til Lindesnes. Våre frivillige stilte opp ved leirskredet i Gjerdrum, redningsaksjoner i Lyngen, nestenforliset av Viking Sky utenfor Hustadvika, og ekstremværet Hans.

Til tross for at våre frivillige er en vesentlig del av beredskapen, mottar vi ingen driftsstøtte til vårt beredskapsarbeid. Vi rekrutterer, lærer opp og kjøper utstyr med egne innsamlede midler fordi vi ser et stort behov. Våre frivillige strekker seg langt, og er rustet for å bidra til Norges totalberedskap og trygge lokalsamfunn over hele landet. Men det koster, og uten støtte er det vanskelig å fortsette det gode arbeidet. Da er spørsmålet om vi egentlig har råd til å la være.

Når vi søker støtte i Justisdepartementet til vårt beredskapsarbeid, begrunnes avslaget med at Sanitetskvinnene ikke er en aktiv redningsorganisasjon. Justisdepartementet legger til grunn en snever, konservativ og lite fremtidsrettet tolkning av beredskap. Hvorfor verdsettes ikke omsorg, ivaretagelse, forpleining og støtte like høyt som teknisk utstyr, nødnett, båter og snøscootere? Når omsorgsberedskap inkluderes vil beredskapsarbeidet forøvrig få avlastning til å utføre sitt arbeid tilsvarende effektivt. I en tid der trusselbildet endres, trengs hele sivilsamfunnet for å trygge Norge. Sanitetskvinnene har tillit og tilstedeværelse over hele landet. Det er på tide at Justisdepartementet utvider sin forståelse av beredskap i takt med at samfunnet endres.